

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Управління фінансово-економічною безпекою донедавна було прерогативою макрорівня, більшість досліджень стосувалася питань економічної безпеки на рівні держави, разом з тим, усвідомлення того факту, що економічна безпека держави та регіону залежить від рівня захищеності кожного конкретного суб'єкта підприємницької діяльності, вимагає розробки рекомендацій щодо забезпечення стабільності функціонування окремих господарських одиниць, створення умов протидії внутрішнім та зовнішнім чинникам, максимізації результатів діяльності.

Нестабільність зовнішнього середовища, викликана політичними та економічними чинниками, обмеженість ресурсів, коливання платоспроможного попиту населення, посилення конкуренції, під час недобросовісної, зумовлює актуальність дослідження методики та організації забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності, основна мета якого полягає у створенні умов для безперебійного функціонування підприємства, забезпечення приросту економічного потенціалу та вартості бізнесу, протистояння впливу внутрішніх та зовнішніх загроз, своєчасному виявленні ризиків та управлінні ними з метою мінімізації негативних наслідків.

Створення системи фінансово-економічної безпеки передбачає визначення суб'єктів, об'єктів та процесів, які забезпечать процес її функціонування на конкретному підприємстві. На процес організації системи економічної безпеки на підприємстві впливає ряд факторів, зокрема вид та обсяги господарської діяльності, форма власності, а також нормативно-правове поле діяльності.

Передумовою створення служби безпеки на підприємстві є ступінь усвідомлення власниками потреби у захищеності бізнесу та забезпеченні фінансової стійкості, а її оперативність, ефективність та дієвість вимагає системного та комплексного підходу до організації роботи. Необхідність та доцільність створення відокремленої служби, до функцій якої належить забезпечення безпеки підприємства, в тому числі фінансово-економічної, зростає пропорційно зростанню обсягів, масштабів та географії діяльності суб'єкта господарювання. Виділення такого підрозділу в структурі підприємств малого та середнього бізнесу не завжди може бути обґрунтованим, оскільки співвідношення витрат на забезпечення його функціонування може бути неспівставним з отриманим ефектом. В такому випадку, доцільно, розглянути можливість розподілу окремих функцій з забезпечення фінансово-економічної безпеки між окремими працівниками підприємства, з їх безпосереднім підпорядкуванням власнику, якщо функції володіння та управління розділені – директору (керівнику), фінансовому директору тощо. Правове забезпечення та контроль за діяльністю вимагає регламентації відповідних функцій у посадових інструкціях працівників, на яких покладаються обов'язки щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки, із зазначенням відповідальності та визначенням рівня доступу до джерел інформації, формами контролю. У випадку створення відокремленої служби безпеки на підприємстві, доцільно регламентувати діяльність такого підрозділу у вигляді відповідного положення, який крім розподілу функціональних обов'язків, підпорядкованості, визначення об'єктів та інших організаційних питань, дозволить структурувати зв'язки служби безпеки з іншими підрозділами суб'єкта господарювання.

Важливим для функціонування системи фінансово-економічної безпеки підприємства є формування інформаційної бази та інформаційне забезпечення роботи самої служби. Для ефективності роботи служби економічної безпеки слід розробити систему документації, яка включає каталог ризиків, карту внутрішніх та зовнішніх загроз, форми внутрішньої звітності. Слід привернути увагу кадровому забезпеченню, оскільки, ідентифікація загроз та ризиків, формування заходів протидії негативним чинникам є трудомістким процесом, який вимагає від суб'єктів безпеки використання набутих знань, досвіду та інтуїції, а також дисципліни та дотримання норм корпоративної культури.